

Valtuustoaloite

24.2.2014

YRITYSVAIKUTUSTEN ARVIOINTI -MENETTELYN KÄYTTÖÖNOTTO

Suuri osa kunnan tekemistä päätöksistä vaikuttaa tavalla tai toisella yritysten toimintaedellytyksiin ja työllistämismahdollisuuksiin sekä sitä kautta myös kunnan tulorakenteeseen ja toimintamahdollisuuksiin. Kunnan yksi tärkeimmistä tehtävistä onkin luoda yrityksille hyvät toimintaedellytykset ja mahdollisuudet kunnassa toimimiseen sekä kuntalaisten työllistämiseen.

Yritysten menestymistä voidaan tukea arvioimalla kunnan päätösten yritysvaikutukset jo päätösvalmistelun yhteydessä. Arvioinnin avulla on myös mahdollisuus lisätä avoimuutta ja vuorovaikutusta sekä vähentää mahdollista tyytymättömyyttä päätöksentekoon. Vaikka kuntien päätöksenteossa nytkin huomioidaan elinkeinoelämän tarpeita, jäsenelty ja suunnitelmallinen toimintatapa helpottaa kuntien viranhaltijoiden työtä yritysvaikutusten ennakoarvioinnissa ja osana lautakunnille, hallitukselle ja valtuustolle valmisteltavien päätösesitysten perusteluja. Luottamushenkilökölkulmasta arviointi tukee hyvin päätöksentekoa ja se osoittaa päätösten vaikutukset kunnan, tässä tapauksessa Raision, elinkeinoelämään ja työllisyyteen. Arviointimenettely on käytössä enenevässä määrin eri kaupungeissa ja kunnissa. Turun seudun kunnista mm. Turun lisäksi on menettely ollut Liedossa käytössä jo useamman vuoden. Yritysvaikutusten arviointia on käytetty joissain alueen kunnissa myös kunnan ohjelmien ja talousarvion valmistelujen yhteydessä.

Strategisissa ja yksittäisissä haasteellisimmissä kohteissa arviointia voidaan toteuttaa myös elinkeinoelämän asiantuntemusta hyödyntäen ja tarjoamalla esimerkiksi yrittäjähdistyksille osallistumismahdollisuus asioiden valmisteluvaiheessa. Arvioinnin tulokset voidaan haluttaessa liittää myös päätösasiakirjaan. Yritysvaikutusten arvioinnissa on oleellista se, että toimielimissä asian valmistelijat ja esittelijät tunnistavat arvioinnin tarpeen. Mikäli arvioinnin tarvetta ei tunnisteta, päätösesityksessä voidaan todeta, että yritysvaikutusten arvioinnille ei ole tarvetta.

Varsinais-Suomen maakuntaennusteen 2014 mukaan yrittäjien arviot oman kunnan yrittäjyysilmapiiristä kertoo, että kärkeä pitää Kaarina 82%:lla, Uusikaupunki 80%:lla, Lieto 75%:lla, Loimaa 58%:lla ja Raisio 53%:lla. Turun osalta lukema oli 40%. Kärkeä pitävään Kaarinaan verrattuna Raision yrittäjyysilmapiiriero on siis peräti 29% alhaisempi. Vuoden 2014 ennusteen mukaan Raisiolaisten yritysten liikevaihto- ja kannattavuusodotukset ovat myös alle Turun seudun vastaavien arvojen.

Kyseisen ennusteen mukaan myös yritysten arviot työllistämismahdollisuuksista vaihtelevat kunnittain. Raisiossa henkilökuntansa kasvua ennakoivien osuus on laskenut 10 prosenttiin (alennema aikaisempaan on 9 %-yksikköä). Esimerkiksi Liedossa sen sijaan kehitys on ollut positiivista. Myös Turussa tilanne on hyvä ja henkilöstönsä määrää arvioi lisäävänsä 17 % vastaajista. Turun alueen kunnista Naantalissa on suurin osuus yrittäjiä, joiden aikeissa on lisätä henkilöstönsä määrää (18%). Naantali pitää myös kärkipaikkaa siinä, miten yrittäjät uskovat investointien kasvavan tänä vuonna.

Kuten jo alussa totesin, kunnan yksi tärkeimmistä tehtävistä on luoda yrityksille hyvät toimintaedellytykset ja mahdollisuudet kunnassa toimimiseen ja sitä kautta mm. kuntalaisten työllistämiseen.

Ehdotan, että Raision kaupunki ottaa päätöksenteossaan käyttöön yritysvaikutusten arviointimenettelyn. Tässä aloitteessa ei oteta kantaa siihen, mikä konkreettisen toteuttamistavan tai toimenpiteiden tulisi olla. Viranhaltijoita pyydetään antamaan ehdotus tarkoituksenmukaisesta ja arkipäivän toimintaan hyvin soveltuvasta yritysvaikutusten arviointimenettelystä, joka tukee hyvää asioiden valmistelua sekä viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden päätöksentekoa.

Raisiossa 24.2.2014

Elisa Vuorinen